

Tanoreksija je sindrom kod kojeg osoba ima psihičku i/ili fiziološku ovisnost o izlaganju UV zrakama (suncu ili solariju). Riječ tanoreksija složenica je engleske riječi za boju kože, **tan** i riječi

anoreksija

zbog sličnosti mehanizma tih dviju bolesti.

Osoba pretjerano često odlazi u solarij (ili na plažu) u želji da postigne što tamniji ten. Najčešće je opterećena mišlju da je prebljeda i stalno pokušava još potamnjeti.

Kao što anoreksične osobe smatraju da nikada nisu dovoljno mršave, tako i tanoreksične osobe smatraju da nikad nisu dovoljno tamne. Osim iskrivljene percepcije vlastitog izgleda, ljude koji pate od tanoreksije često karakterizira iznimno povišen osjećaj tjeskobe u situaciji kada propuste sunčanje.

Posh sindrom

Prof. Brian Diffey iz bolnice u Newcastlu tvrdi da učestalo tamnjenje dovodi do ubrzanog starenja kože i pojačanog rizika od raka kože. Međutim, mlade djevojke slijepo prate modu odlazaka u solarije, pa tako spominje slučaj 13-godišnje Hayley B. iz Liverpoola koja posjećuje solarij svakodnevno uz objašnjenje: "Ako propustim odlazak jedan dan, osjećam se bijelom i prozirnom." "Možemo govoriti", dodaje prof. Diffey, "o Posh sindromu (po pjevačici **Victoriji**

Posh

, bivšoj članici grupe Spice girls) "mlade djevojke u svemu je kopiraju, žele imati ljepotu, bogatstvo, i svog Davida Beckama, po mogućnosti."

Sunčevo zračenje

Svojevremeno je blijeda put bila znak pripadnosti višoj klasi budući su pripadnici niže klase (radnici i poljoprivrednici) bili tamnopusi zbog prirode posla. U to vrijeme mnoge žene podvrgavale su se opasnim kozmetičkim tretmanima (npr. *živom*) u želji da posvijetle svoju put. U modernom industrijskom svijetu gdje prevladavaju uredski poslovi, tamnopusost je postala znak pripadnosti više klase te se cijeni osunčana koža kao znak zdravlja i blagostanja.

Sunce isijava 3 vrste UV zraka. **UVA** zrake djeluju na pigment kože i omogućuju njezino tamnjenje, prodiru u dublje slojeve kože mijenjajući pritom strukturu DNK. Promjene su trajne i prenose se na novonastale stanice te uzrokuju stvaranje štetnih slobodnih radikala i dovode do prijevremenog starenja.

UVB zrake su vrlo štetne, pa i kancerogene. Pretjerano izlaganje njima uzrokuje crvenilo kože, dehidraciju i opekline, a dugoročno utječe na razvoj tumora kože.

UVC

zrake još ne dopiru na površinu našeg planeta, ali su posebno opasne jer štete koži i cijelom organizmu budući uništavaju stanice u tijelu.

Znanstvena istraživanja

Znanstvenici tvrde da objašnjenje za pojavu tanoreksije je činjenica da izlaganje UV zrakama utječe na proizvodnju **endorfina** u mozgu koji uzrokuje osjećaje zadovoljstva, sreće i euforije. Endorfin nazivaju i prirodnim morfijem jer smanjuje osjećaj boli. U istraživanju iz 2005. znanstvenici sa University of North Caroline proveli su istraživanje o važnosti UV zraka pri sunčanju. U laboratoriju su imali dvije vrste solarija—one koji su emitirali UV zrake i one koji nisu, a ispitanici nisu znali da postoji razlika. Rezultati su pokazali da su ispitanici vrlo brzo naučili razlikovati solarije i da su počeli tražiti upravo onaj koji emitira UV zrake.

Isti istraživački tim 2006. ispitivao je važnost endorfina u ovom procesu. Ispitali su dvije skupine: ovisnike o solariju i one koji su povremeno koristili solarij. Polovica svih ispitanika primala je blokator endorfina prije izlaganja solariju. Pokazalo se da ovisnici o solariju koji su primali blokator endorfina, počinju doživljavati simptome apstinencijske krize poput mučnine, vrtoglavice i treskavice, unatoč činjenici što idu u solarij.

bbc.co.uk